

QP Code : 17168

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. :** (1) Attempt **any two** questions from **each** section (Total **four** questions).
(2) **All** questions carry **equal** marks.
(3) **Do not** use **separate** answer books for **each** section.

Section I

1. Discuss diversities in Indian society and examine the features of its synthesis.
2. Explain in detail Ghurye's views on Caste System in Indian society.
3. Examine Dumont's views on Hierarchy in Indian society.
4. Write a note on the Dalitist approach to the study of Indian society.

Section II

5. Explain the meaning of Denotified and Nomadic Tribe. Discuss the major problems of these tribal communities.
6. Discuss Weberian and Marxian perspectives for understanding agrarian relations in India.
7. Review the major points that have emerged in the current debates in Sociology in India.
8. Write short notes on **any two** of the following :-
 - (a) Patrick Geddes : urban ecology.
 - (b) Industrialization.
 - (c) Kinship and Marriage
 - (d) Secularism.

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

- सूचना : (१) प्रत्येक विभागातून कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा (एकूण चार प्रश्न).
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(३) प्रत्येक विभागासाठी वेगळी उत्तरपत्रिका वापरू नये.

विभाग १

१. भारतीय समाजातील विविधतेवर चर्चा करा आणि त्याच्या एकीकरणाच्या वैशिष्ट्यांचे परीक्षण करा.
२. भारतीय समाजातील जाती व्यवस्थेच्या संदर्भात घुर्ये यांचे विचार सविस्तर स्पष्ट करा.
३. भारतीय समाजातील श्रेणीरचनेसंबंधी ड्युम्माँच्या विचारांचे परीक्षण करा.
४. भारतीय समाजाच्या अभ्यासामधील दलित दृष्टिकोनावर टीप लिहा.

विभाग २

५. विमुक्त आणि भटक्या जमातीचा अर्थ स्पष्ट करा. ह्या आदिवासी समुदायांच्या मुख्य समस्यांवर चर्चा करा.
६. भारतीय समाजातील शेतीसंबंध जाणून घेण्यासाठी वेबरप्रणीत आणि मार्क्सप्रणीत दृष्टिकोनांची चर्चा करा.
७. भारतीय समाजशास्त्राच्या वर्तमान अध्ययनात निर्माण झालेल्या प्रमुख मुद्यांचा आढावा घ्या.
८. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा -
 - (अ) पेट्रिक गिडीज : नागरी पर्यावरण
 - (ब) औद्योगिकीकरण
 - (क) नातेसंबंध आणि विवाह
 - (ड) धर्मनिरपेक्षता